

PRAVDA O

LIEKOC H PROTI BOLESTI

Oblbováky
Tabletky
Ukludňovák y
Sedatív a

slovenskobeزدrog.sk

PREČO BOLA VYDANÁ TÁTO BROŽÚRKA

o svete sa o drogách veľa hovorí — na uliciach, v školách, na internete a v TV. Niečo z toho je pravda, niečo zase nie.

Veľa z toho, čo ľudia o drogách počujú, pochádza od tých, ktorí ich predávajú. Polepšení drogoví dileri priznali, že by boli povedali čokoľvek, len aby iní drogy kúpili.

Nenechajte sa oklamať. Na to, aby ste sa vyhli závislosti od drog a aby ste mohli pomôcť svojim priateľom, potrebujete pravdivé fakty. To je dôvod, prečo sme pre vás pripravili túto brožúrku.

Vaša spätná väzba je pre nás veľmi dôležitá, a preto sa tešíme na vaše podnety. Môžete nás navštíviť na stránke slovenskobeزدrog.sk a poslať nám e-mail na info@slovenskobeزدrog.sk.

LIEKY PROTI BOLESTI

Kým užívanie pouličných drog v Spojených štátoch mierne klesá, zneužívanie liekov na predpis narastá. V roku 2007 po prvýkrát zneužilo lieky na predpis 2,5 milióna Američanov, v porovnaní s 2,1 miliónom ľudí, ktorí užili marihuanu.

Medzi týždňermi sú, hneď za marihuanou, lieky na predpis najčastejšie užívané drogy a skoro polovica mladistvých zneužívajúcich lieky na predpis berie lieky proti bolesti.

Prečo toľko mladých ľudí užíva lieky na predpis, aby sa sfetovali?

Podľa prieskumu, skoro 50% mladistvých verí, že užívanie liekov na predpis je omnoho bezpečnejšie ako užívanie pouličných drog.

To, čo väčšina týchto mladých ľudí nepozná, je riziko, ktoré podstupujú konzumáciou týchto veľmi silných a myseľ pozmeňujúcich drog. Dlhotrvajúce užívanie liekov proti bolesti môže

viesť k závislosti, dokonca aj u ľudí, ktorým sú tieto prostriedky predpísané, aby im uľavili od ich zdravotných ťažkostí, ale nakoniec ich dovedú do pasce zneužívania a závislosti.

Niekedy nebezpečenstvo liekov proti bolesti nevyjde na povrch až do momentu, keď je príliš neskoro. Napríklad v roku 2007 zneužívanie lieku proti bolesti Fentanyl zabilo viac ako 1 000 ľudí. Zistilo sa, že táto droga je 30 až 50-krát silnejšia ako heroín.

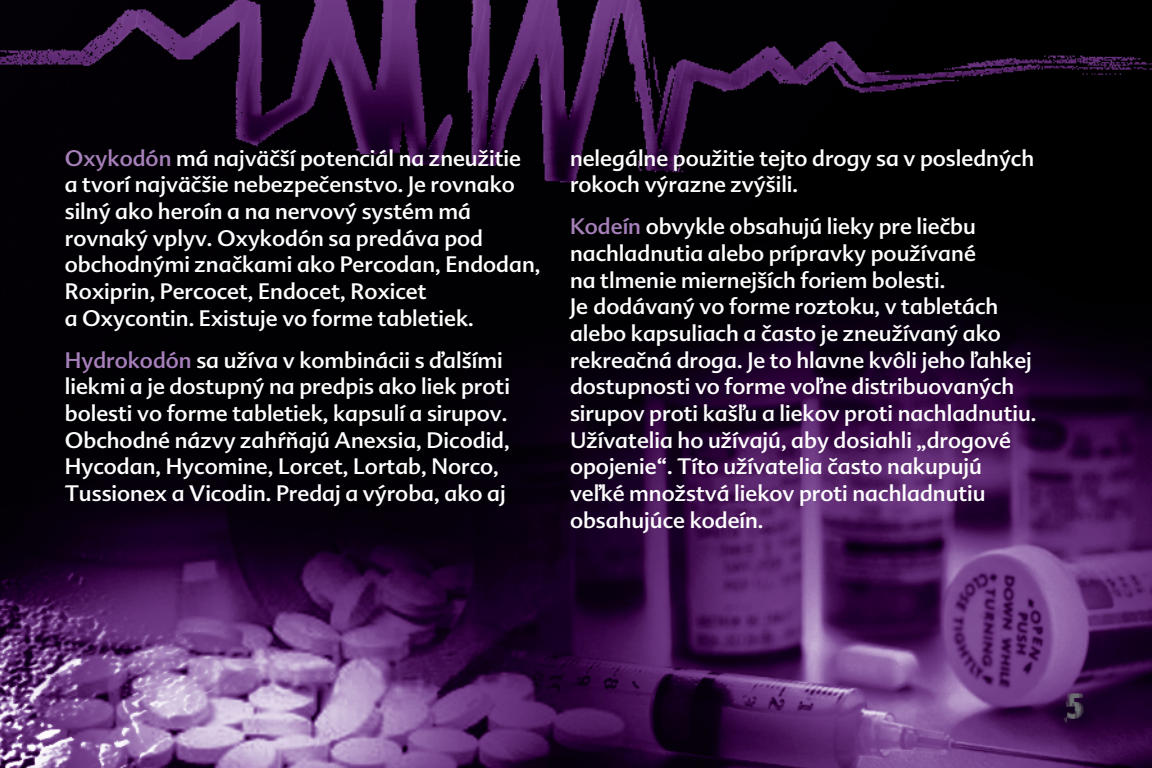
Čo sú

LIEKY PROTI BOLESTI?

Lieky proti bolesti sú silné drogy, ktoré narúšajú prenos signálov nervového systému, pomocou ktorých vnímame bolesť. Väčšina liekov proti bolesti navyše stimuluje tie časti mozgu, ktoré sú spájané s pocitom radosti. Takže okrem toho, že blokujú bolesť, spôsobujú to, že sa človek cíti „vo vytržení“.

Najsilnejšie lieky proti bolesti na predpis sa nazývajú opiáty, ktorých zloženie je podobné ópiu*. Sú vyrobené tak, aby mali na nervový systém rovnaký účinok ako drogy z maku siateho, podobne ako heroín. Najčastejšie zneužívané lieky proti bolesti na báze opiátov sú oxykodón, hydrokodón a kodeín.

* ópium: hnedastý, lepkavý extrakt z maku siateho.

Oxykodón má najväčší potenciál na zneužitie a tvorí najväčšie nebezpečenstvo. Je rovnako silný ako heroín a na nervový systém má rovnaký vplyv. Oxykodón sa predáva pod obchodnými značkami ako Percodan, Endodan, Roxiprin, Percocet, Endocet, Roxicet a Oxycontin. Existuje vo forme tabletiiek.

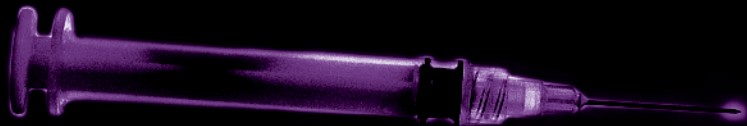
Hydrokodón sa užíva v kombinácii s ďalšími liekmi a je dostupný na predpis ako liek proti bolesti vo forme tabletiiek, kapsulí a sirupov. Obchodné názvy zahŕňajú Anexsia, Dicodid, Hycodan, Hycomine, Lorcet, Lortab, Norco, Tussionex a Vicodin. Predaj a výroba, ako aj

nelegálne použitie tejto drogy sa v posledných rokoch výrazne zvýšili.

Kodeín obvykle obsahujú lieky pre liečbu nachladnutia alebo prípravky používané na tlmenie miernejších foriem bolesti. Je dodávaný vo forme roztoku, v tabletách alebo kapsuliach a často je zneužívaný ako rekreačná droga. Je to hlavne kvôli jeho ľahkej dostupnosti vo forme voľne distribuovaných sirupov proti kašľu a liekov proti nachladnutiu. Užívatelia ho užívajú, aby dosiahli „drogové opojenie“. Títo užívatelia často nakupujú veľké množstvá liekov proti nachladnutiu obsahujúce kodeín.

„Ked' som mal 20 rokov, začala moja závislosť od narkotík,* ktorá odštartovala predpisom po operácii. Počas nasledujúcich týždňov (po operácii) som, navyše k orálnemu užívaniu tabletiiek, začal tabletky drviť, čím som obišiel mechanizmus ich postupného uvoľňovania a začal som drogu prehltáť alebo šnupať. Je možné vziať si ju aj pomocou striekačky a vyvolať pocity identické ako po heroíne. Fyzické príznaky abstinencie nie sú ničím iným len mučivou bolesťou.“

— James

* narkotikum: droga ovplyvňujúca centrálny nervový systém (mozog a miechu), ktorá môže spôsobiť závrat, nedostatok koordinácie a bezvedomie.

Slangové názvy pre lieky proti bolesti

Bežný názov:

Obchodné názvy:

Pouličné názvy:

Kodeín

Kodeín

**Káčko, Koudy, Kakao,
Čokoláda, Zrno a Fet**

Hydrokodón

**Anexsia, Dicodid,
Hycodan, Hycomine,
Lorcet, Lortab, Norco,
Tussionex a Vicodin**

**Oblbováky, Tabletky,
Čokoláda, Zrno a Fet**

Oxykodón

**Oxycontin, Endodan,
Endocet, Percodan,
Percocet, Roxiprin,
Roxicet**

Oxy, Oxík a Klepáč

Pochopenie dôvodov, prečo sú lieky proti bolesti **NÁVYKOVÉ**

Ópiové prostriedky proti bolesti vytvoria krátkodobú eufóriu, ale zároveň sú návykové.

Dlhotrvalé užívanie liekov proti bolesti môže viesť k fyzickej závislosti. Telo si zvykne na prítomnosť danej látky a ak človek náhle preruší prísun lieku, objavia sa abstinenčné

príznaky. Alebo si telo vypestuje na liek odolnosť a na dosiahnutie rovnakého účinku je nutné brať vyššie dávky.

Tak ako všetky lieky, aj lieky proti bolesti iba maskujú bolesť, proti ktorej sa užívajú. Nič „neliečia“. Niektorí, ktorí sa neustále snažia utlmiť bolesť, môžu po čase zistiť, že berie vyššie

„Som **závislý od liekov proti bolesti**. Prvýkrát som začal užívať predpísané lieky proti bolesti pred (niekoľkými) rokmi, keď mi ich predpísal môj lekár v rámci liečby pooperačnej bolesti po operácii chrbtice.... Počas uplynulých rokov **som sa pokúsil prerušiť svoju závislosť na tabletkách proti bolesti** a dvakrát som sa prihlásil do liečebného zariadenia v snahe vyriešiť to. Nedávno som si s mojim lekárom odsúhlasil svoj ďalší postup.“

— vyňaté zo živého vysielania rozhlasového komentátora Rush Limbaugha, piatok, 10. okt. 2003, Premiere Radio.

Rodinní príslušníci protestujú proti smrtiacim liekom proti bolesti. Experti na rehabilitáciu tvrdia, že závislosť od silných liekov proti bolesti ako je Oxycontin je jednou z najťažšie vyliečiteľných.

a vyššie dávky — a pritom nedokáže prežiť deň bez lieku.

Abstinénčné príznaky po prerušení prísunu lieku môžu zahŕňať nervozitu, bolesti svalov a kostí, nespavosť, hnačku, zvracanie, návaly zimnice s „husou kožou“ a mimovoľné pohyby nôh.

Jedným z vážnych rizík opiátov sú ťažkosti s dýchaním — vysoké dávky môžu spôsobiť spomalenie dýchania až do takej miery, že sa úplne zastaví a človek zomiera.

Oxycontin

„heroín vidiečanov“

Pretože jeden typ liekov proti bolesti založených na oxykodóne, Oxycontin, pôsobí na nervový systém rovnako ako heroín alebo ópium, niektorí ľudia zneužívajúci lieky ho berú ako náhradu alebo ako doplnok k pouličným opiátom heroínového typu.

Pri ozbrojených prepadnutiach lekárni sa stalo, že lupič žiadal len Oxycontin, nie peniaze. V niektorých oblastiach, obzvlášť na východe USA, sa Oxycontin stal drogou, ktorá najviac zamestnáva políciu.

Z Oxycontin, všeobecne známeho ako „heroín vidiečanov“ kvôli jeho zneužívaniu v oblasti Apalačského pohoria, sa vyvinul významný problém kriminality v USA. V jednom okrese sa odhaduje, že závislosť od tejto drogy je príčinou 80% všetkých kriminálnych činov.

„Nemyslela som si, že mám problém s ‚drogami‘ — **kupovala som si predsa len tabletky v lekárni.** Nemalo to vplyv na moju prácu. Ráno som sa vždy cítila unavená, ale nič viac. Že mám problém, som si uvedomila, až keď som sa predávkovala asi 40 tabletkami a **prebrala som sa v nemocnici.** V boji s mojou závislosťou som na klinike strávila 12 týždňov.“

— Alex

„Čo si pamätám, veľmi často som trpel zmenami nálad, chvíľu som bol hore, potom dole. Ľahko ma vytočili i tie najjednoduchšie veci, **mal som výbuchy hnevu** alebo som bez akejkoľvek príčiny niekoho nenávidel.

Dlho som si myslel, že mám rozdvojenú osobnosť. Minulý rok v októbri som začal brať lieky, pretože som si myslel, že mi pomôžu s mojimi neželanými náladami. Ale verte tomu alebo nie, **veci sa len zhoršili!** Teraz musím bojovať nielen s citovými problémami, ale aj s mojou závislosťou.“

— Thomas

Duševné a fyziologické účinky liekov proti bolesti

- zápcha
- nevoľnosť
- zvracanie
- závrat
- zmätenosť
- závislosť
- bezvedomie
- problémy s dýchaním
- zvýšené riziko infarktu
- kóma
- smrť

Lieky proti bolesti: KRÁTKA HISTÓRIA

Opiáty, pôvodne získavané z maku siateho, sa po tisíce rokov používali na rekreačné i liečebné účely.

Najúčinnějšíou zložkou ópia je morfín — pomenovaný po Morfeovi, gréckom bohovi snov. Morfín je veľmi silný prostriedok proti bolesti, avšak zároveň je silne návykový.

V 16. storočí sa ako prostriedok proti bolesti používalo ópium pripravené v roztoku alkoholu (ópiová tinktúra).

Morfín bol z ópia v čistej forme prvýkrát získaný začiatkom 19. storočia. Vo veľkom sa používal počas Americkej občianskej vojny a mnoho vojakov sa od neho stalo závislými.

Vysoko návykové opiaty, získavané z maku siateho, sa po tisíce rokov používali na liečebné účely a rekreačné užívanie.

BAYER

PHARMACEUTICAL PRODUCTS.

We are now sending to Physicians throughout the United States literature and samples of

ASPIRIN

The substitute for the Salicylates, agreeable of taste, free from unpleasant after-effects.

HEROIN

The Sedative for Coughs,
HEROIN HYDROCHLORIDE

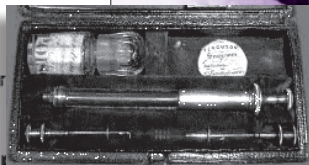
Its water-soluble salt.

You will have call for them. Or
a supply from your jobber.

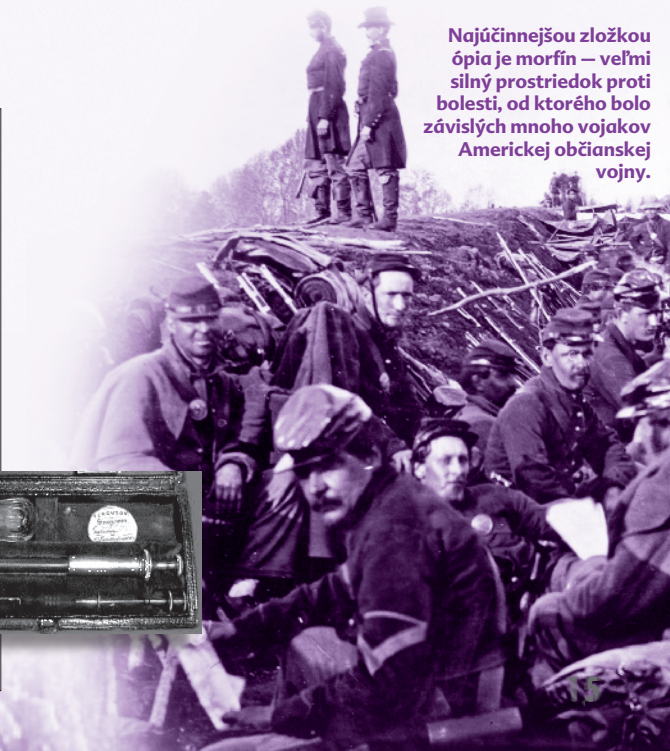
Write for literature to

FARBENFABRIKEN OF ELBERFELD CO.,
40 Stone Street, New York.

SMITHSONIAN INSTITUTION

Najúčinnnejšou zložkou
ópie je morfín – veľmi
silný prostriedok proti
bolesti, od ktorého bolo
závislých mnoho vojakov
Americkej občianskej
vojny.

Fľaštička
tabletiék
kodeínu –
všetky opiáty
dočasne uľavia
od bolesti,
ale sú vysoko
návykové.

Kodeín je menej silná droga, ktorú je možné nájsť v ópiu, ale je možné ju získať aj synteticky (vyrobiť človekom). Prvýkrát ho vyrobil vo Francúzsku v roku 1830 Jean-Pierre Robiquet. Chcel nahradiť surové ópium pre medicínske účely. Najčastejšie sa používa ako liek proti kašľu.

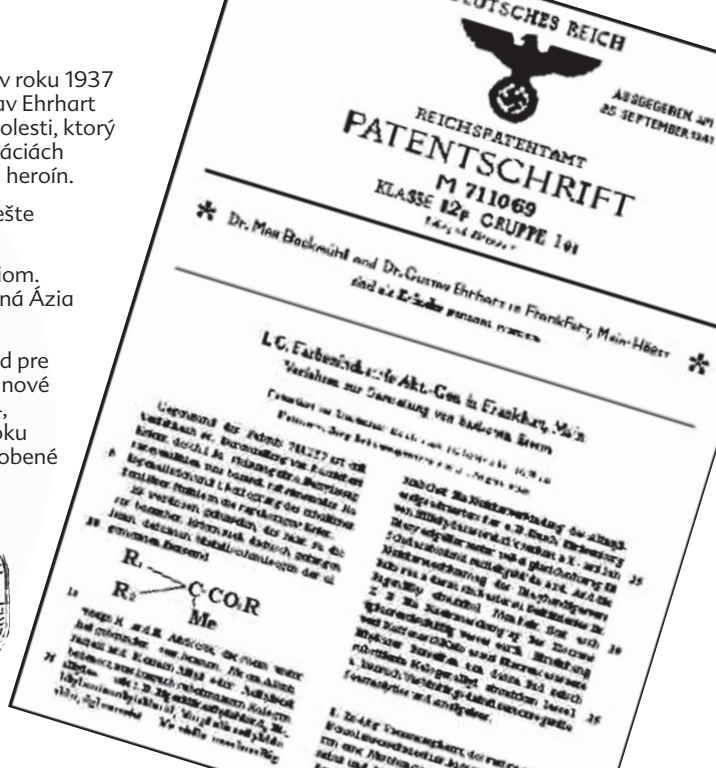
Začiatkom 19. storočia občasné užívanie ópia narastalo a v roku 1830 dosiahla britská závislosť na droge svoje maximum. Ako odozvu voči pokusu Číny o potlačenie obchodu s ópium vyslali v roku 1839 Briti k pobrežiu Číny bojové lode. Začala „Prvá ópiová vojna“.

V roku 1874 vyrobili chemici heroín ako náhradu za morfín. Ale heroín je 2x silnejší než morfín a závislosť od heroínu sa čoskoro stala vážnym problémom.

V roku 1905 Americký kongres vydal zákaz užívania ópia. V ďalšom roku schválil zákon o čistote potravín a liečiv, ktorý prikazoval na všetkých liečivách uvádzať obsah látok.

So schválením US FDA (Americký úrad pre kontrolu potravín a liečiv) prišli na trh nové lieky proti bolesti: Vicodin v roku 1984, Oxycontin v roku 1995 a Percocet v roku 1999. Všetky z nich sú syntetické (vyrobené človekom) opiáty, ktoré napodobňujú prostriedky proti bolesti, ktoré sú v ľudskom tele.

**Pečiatka nemeckej spoločnosti
IG Farben, ktorej chemici
Bockmühl a Ehrhart objavili
vzorec metadonu (vpravo) –
syntetickej formy heroínu.**

Medzinárodné štatistiky

Medzi užívateľmi drog, ktorí ich užili po prvýkrát v roku 2007, boli najobľúbenejšie marihuana a lieky proti bolesti na predpis — oboje užívané zhruba rovnakým počtom Američanov od 12 rokov. Množstvo užitých liekov proti bolesti, ktoré neboli použité na liečenie, sa zvýšilo o 12%.

Len na Slovensku užilo v roku 2007 lieky proti bolesti 9,1% mladistvých vo veku 16 rokov.

Zneužívanie liekov proti bolesti predstavuje 3/4 z celkového počtu zneužívania liekov na predpis. Hydrokodón je z kontrolovaných liečiv v Spojených štátoch najbežnejšie zneužívaný prostriedok proti bolesti.

Zistilo sa, že metadon, ktorý používali v liečebných centrách pre závislých a dnes ho

používajú lekári ako liek proti bolesti, bol v roku 2007 len na Floride príčinou 785 úmrtí.

Zneužívanie liekov na predpis tiež rastie u starších Američanov, predovšetkým ide o lieky proti úzkosti, ako napríklad Xanax a lieky proti bolesti, ako napríklad Oxycotin.

Vo Veľkej Británii sú údajne desiatky tisíc ľudí závislých od liekov proti bolesti ako je Solpadeine a Neurofen Plus.

Lekári a terapeuti z rehabilitačných centier tvrdia, že nadmerné užívanie liekov proti bolesti je jednou z najťažších závislostí, čo sa týka náročnosti vyliečenia.

Výstražné varovanie pred závislosťou od liekov proti bolesti na predpis

Najčastejšie predpisované lieky proti bolesti (Oxycontin, Vicodin, Methadone, Darvocet, Lortab, Lorcet a Percocet) síce poskytujú úľavu od bolesti, avšak môžu tiež spôsobiť to, že ľudské telo začne „potrebovať“ lieky na to, aby sa cítilo „normálne“.

Uvádzame desať varovných znakov, ktoré môžete pozorovať u niekoho podozrivého so závislosti od týchto liekov:

1. Nárast spotreby: postupné zvyšovanie dávok v dôsledku zvýšenej odolnosti voči lieku. Na dosiahnutie rovnakého účinku je nutná vyššia dávka.
2. Zmena osobnosti: zmeny nálady, životného elánu a koncentrácie v dôsledku toho, že každodenné povinnosti sa stávajú druhotnými. Prvoradou je potreba drogy.
3. Stiahnutie sa zo spoločnosti: odtiahnutie sa od rodiny a priateľov.
4. Pokračovanie v užívaní: pokračovanie v užívaní i potom, čo sa stav liečený liekmi zlepšil.
5. Čas strávený zháňaním receptov: trávenie veľkého množstva času cestovaním do vzdialených miest a navštevovaním rôznych lekárov s cieľom získať lieky.
6. Zmena v denných návykoch a zmena vzhľadu: pokles osobnej hygieny; zmena spánkového režimu a stravovacích návykov; neustály kašeľ, tečenie z nosa a červené, lesklé oči.
7. Zanedbávanie povinností: zanedbávanie domácich prác a neplatenie účtov; častejšie ospravedlňovanie sa zo školy alebo práce kvôli chorobe.
8. Zvýšená citlivosť: bežné zvuky, pohľady a emócie sa pre človeka stávajú nadmerne dráždivými; halucinácie.
9. Výpadky vedomia a zábudlivosť: zabúdanie na udalosti, ktoré sa stali a výpadky vedomia.
10. Obranný postoj: ak títo ľudia cítia, že ich tajomstvo by mohlo byť odhalené, ostro reagujú aj na jednoduché otázky a v snahe zakryť svoju závislosť sa stavajú do obrannej pozície.

Pravda o drogách

Drogy sú v podstate jedy. Ich účinok určuje užité množstvo.

Malé množstvo stimuluje (zrýchli a naštartuje vás). Väčšie množstvo účinkuje ako sedatívum (spomalí vás). A ešte väčšie množstvo spôsobí otravu a môže človeka zabiť.

Toto platí pre každú drogu. Líšia sa iba množstvom potrebným na dosiahnutie príslušného účinku.

Ale mnohé drogy spôsobujú aj niečo iné: priamo ovplyvňujú myseľ. Môžu skresliť pohľad človeka na dianie okolo neho, následkom čoho môže byť konanie daného človeka čudné, iracionálne, nenáležité a dokonca deštruktívne.

Drogy blokujú všetky pocity — tie žiaduce aj tie nežiaduce. Takže drogy síce poskytujú krátkodobú pomoc tým, že uľavujú od bolesti, zároveň však ničia schopnosti a ostrážitosť človeka a zatemňujú jeho myslenie.

Lieky sú drogy, ktorých cieľom je zrýchliť alebo spomaliť, alebo zmeniť činnosť telesných funkcií v snahe tieto funkcie zlepšiť. Niekedy sú potrebné. Avšak stále sú to drogy: účinkujú ako stimulanty alebo sedatíva a privysoké dávky vás môžu zabiť. Takže ak neužívate lieky tak, ako by sa mali užívať, môžu byť rovnako nebezpečné ako nelegálne drogy.

**Skutočným riešením je
poznať fakty a nie začať
užívať drogy.**

PREČO ĽUDIA UŽÍVAJÚ DROGY?

Ľudia užívajú drogy, pretože chcú vo svojom živote niečo zmeniť.

Tu je niekoľko príčin, prečo mladí ľudia užívajú drogy:

- Aby zapadli do kolektívu
- Aby unikli alebo sa uvoľnili
- Aby sa zbavili nudy
- Aby vyzerali dospelo
- Aby sa vzopreli spoločenským pravidlám
- Aby experimentovali

Myslia si, že drogy sú riešením. Avšak napokon sa drogy stanú ich problémom.

Akokoľvek ťažké môže byť čeliť vlastným problémom, následky užívania drog sú vždy horšie než problém, ktorý sa človek snaží nimi vyriešiť. Skutočným riešením je poznať fakty a nie začať užívať drogy.

REFERENCIE:

Údaje, ktoré sú použité v tejto brožúrke, pochádzajú z týchto zdrojov:

Drug Enforcement Administration
Fact Sheet on Prescription Drug Abuse

„Older Americans fight drug abuse,“
3 Jul 2008, International Herald Tribune

„Methadone rises as a painkiller with big risks,“ 17 Aug 2008, International Herald Tribune

„Nurofen Plus to remain on sale,“
6 Aug 2008

„Warning on painkillers,“ 5 April 2007, Financial Times

2007 National Survey on Drug Use and Health, U.S. Substance Abuse and Mental Health Services Administration

„Depressants,“ U.S. Department of Health & Human Services and SAMHSA's National Clearinghouse for Alcohol & Drug Information

ABC of drugs, channel4.com

A Brief History of Opium, opioids.com

Oxycontin Information, National Clearinghouse on Alcohol and Drug Information

Prieskum ESPAD, 2007

Oxycontin: Prescription Drug Abuse Advisory, Center for Substance Abuse Treatment (CSAT)

National Institute on Drug Abuse (NIDA), Info Facts: Prescription Pain and Other Medications

National Institute on Drug Abuse Research Report, „Prescription Drugs, Abuse and Addiction 2001“

„Some Commonly Prescribed Medications: Use and Consequences,“ National Institute on Drug Abuse

National Institute of Justice, Drug and Alcohol Use and Related Matters Among Arrestees, 2003

U.S. Office of National Drug Control Policy, „Drug Facts: Oxycontin,“ and „Prescription Drug Facts & Figures“

„New Report Reveals More Than 1000 People Died in Illegal Fentanyl Epidemic of 2005-2007,“ Substance Abuse and Mental Health Services Administration

„Teen OTC & Prescription Drug Abuse,“
teenoverthecounterdrugabuse.com

FOTOGRAFIE:

Strana 9: OxyABUSEkills.com/

protest;

Strany 14 a 15: AP Wideworld.

Milióny výtlačkov brožúrok ako je táto v 22 rôznych jazykoch boli rozdane ľuďom po celom svete. Ako sa na ulici objavujú nové drogy a ako sa o ich účinkoch dozvedáme nové informácie, vydané brožúrky aktualizujeme a vytvárame nové.

Brožúrky vydáva Nadácia Svet bez drog, nezisková verejnoprospešná organizácia so sídlom v Los Angeles v Kalifornii.

Nadácia poskytuje svojej medzinárodnej sieti, zameranej na prevenciu užívania drog, vzdelávacie materiály, poradenstvo a koordinuje ju. Pracuje s mládežou, rodičmi, pedagógmi, občianskymi združeniami a vládnymi organizáciami — s každým, kto má záujem pomáhať ľuďom viesť život bez drog.

FAKTY, KTORÉ MUSÍTE POZNAŤ

Táto brožúrka je jednou zo série publikácií, ktoré prinášajú fakty o marihuane, alkohole, extáze, kokaíne, crack kokaíne, metamfetamíne a kryštalickom metamfetamíne, inhalantoch, heroíne, LSD a o zneužívaní liekov na lekársky predpis. Keď si ich človek prečíta, dozvie sa o drogách dosť na to, aby sa dokázal rozhodnúť pre život bez nich

Ak chcete získať viac informácií alebo viac výtlačkov tejto alebo ďalších brožúrok z tejto série, kontaktujte:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA

drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-888 NOTODRUGS
(1-888-668-6378)

Slovensko bez drog, o.z.
Žilinská 8
811 05 Bratislava

info@slovenskobezdrog.sk
www.slovenskobezdrog.sk